

เลือกปา : โครงสร้างขององค์กรและบทบาททางการเมือง

นางสาวยุภาพร เจือจินดา

ศูนย์วิทยะภาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประวัติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๘

ISBN ๙๗๔-๕๖๔-๓๗๘-๕

009245

i 17065872

Sua Pa : Structure of Organization and Political Role

Miss Yupaporn Churchinda

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of History

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

เล่มที่ : โครงสร้างขององค์กรและบทบาททางการเมือง
นางสาวยุภาพร เจือจินดา
ประวัติศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แกมสุข นุ่มนนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สุประติษฐ์ บุณนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประติษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ปิยนาด บุณนาค* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปิยนาด บุณนาค)

..... *แกมสุข นุ่มนนท์* ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แกมสุข นุ่มนนท์)

..... *สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เสื่อป่า : โครงสร้างขององค์กรและบทบาททางการเมือง
ชื่อนิสิต	นางสาวอุภาพร เจือจินดา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แฉมสุข นุ่มนนท์
ภาควิชา	ประวัติศาสตร์
ปีการศึกษา	๒๕๖๗

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับเสื่อป่าของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยพิจารณาถึง มูลเหตุผลก่อกำเนิด พระบรมราโชบายในการจัดตั้ง การจัดรูปโครงสร้างขององค์กร บทบาททางการเมือง ตลอดจนผลกระทบจากการจัดตั้งองค์กรเสื่อป่า ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

ผลจากการศึกษาพบว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดตั้งองค์กรเสื่อป่าขึ้น โดยมีพระราชประสงค์เพื่อให้เป็นกลุ่มฐานพระราชอำนาจทางการเมือง เพื่อสร้างความมั่นคงแห่งพระองค์เอง ในฐานะพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระราชอำนาจ ตามระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เป็นสำคัญ โดยจัดโครงสร้างขององค์กรเลียนแบบกองทัพแห่งชาติ และใช้นโยบายชาตินิยมเพื่อปลูกฝังสำนึกทางการเมืองให้แก่ประชาชน

ผู้วิจัยไม่อาจสรุปได้ว่า การจัดตั้งองค์กรเสื่อป่าของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามพระราชประสงค์ดังกล่าว ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่หรือประสบความสำเร็จล้มเหลวโดยสิ้นเชิง เพราะการดำเนินงานเกี่ยวกับเสื่อป่าทำให้ประชาชนมีทัศนคติต่อองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้งในลักษณะที่ศรัทธาในพระองค์มากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันประชาชนบางกลุ่ม โดยเฉพาะปัญญาชนหัวก้าวหน้าในยุคนั้นได้มองการดำเนินงานเกี่ยวกับเสื่อป่าว่านำผลเสียมาสู่การพัฒนากระบวนการเมือง การปกครอง สังคม และภาวะเศรษฐกิจของประเทศ มีส่วนทำให้เสื่อป่ากลายเป็น สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งให้สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกท้าทายพระราชอำนาจ และกระแสดความคิดประชาธิปไตยแพร่หลายในสังคมไทยยิ่งขึ้น

โดยเหตุที่ว่า การจัดตั้งองค์กรเสื่อป่าเป็นไปเพื่อสร้างฐานพระราชอำนาจ อันนับเป็นพระบรมราโชบายทางการเมือง เฉพาะพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นสำคัญ ประกอบกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้สืบราชสมบัติต่อมาไม่ทรงเห็นด้วยกับพระบรมราโชบายเกี่ยวกับเสื่อป่า จึงไม่ทรงสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรนี้ อันมีผลทำให้องค์กรเสื่อป่าสลายตัวไปโดยปริยายพร้อมกับการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

Thesis Title Sua Pa : Structure of Organization and Political Role.
Name Miss Yupaporn Churchinda
Thesis Advisor Assistant Professor Thamsook Numnonda, Ph.D.
Department History
Academic Year 1984

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the work of Sua Pa (Wild Tiger Corps) during the reign of King Rama VI. The analysis focuses on the motives, the policy, the structure and the political roles of Sua Pa. The impact of Sua Pa on politics, economic and society are also included in this study.

The result of the research reveals that King Rama VI had established the Sua Pa Organization with an aim to support his own political power under the absolute monarchy system by imitating the national army. The king used Sua Pa to stir up the nationalistic feelings of the mass.

It is still debatable whether the King Rama VI' s Sua Pa was a success or a failure. His work of Sua Pa made people have good attitude to him while others, especially progressive intellectuals considered that this organization brought about disadvantage to the progress of politics, economic and society of the country. In this case, the absolute monarchy was protested and democratic thought was more well known to thai society.

Since Sua Pa was established with the purpose to strengthen the political power for King Rama VI. Besides, King Rama VII disagreed to support it. Therefore upon the death of His Majesty the King, the Sua Pa Organization started to decline.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา เป็นอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แถมสุข นุ่มนนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำและเสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจแก้ไข ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ปิยนาท บุณนาค และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา ที่ช่วยให้คำแนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นในการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอย่างดี

บุคคลผู้มีส่วนผลักดันให้ผู้เขียนทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ คือ คุณธัญฉราวพร กมฺพพิสมัย และคุณสุเมธ เมืองชู ผู้เขียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ สำหรับรองศาสตราจารย์ ดร. วไล ๗ ป้อมเพชร อาจารย์ได้กรุณาให้ทั้งความห่วงใย และคำแนะนำอันมีค่ายิ่งแก่ผู้เขียน ตลอดมาตรวจจนกระทั่งอาจารย์เดินทางไปปฏิบัติงานยังต่างประเทศ ผู้เขียนระลึกในพระคุณของอาจารย์อยู่เสมอ

สำหรับความห่วงใยที่ผู้เขียนได้รับจากอาจารย์หลายท่าน ตลอดจนความช่วยเหลือต่าง ๆ จากเพื่อนรักอีกหลายคน โดยเฉพาะคุณชาญชัย วรรณวงศ์ คุณพรณี ปิวเล็ก คุณวไล สุทธิศิริกุล และคุณกนกาวลี ชูชัยยะ มีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้เขียนมีกำลังใจและสามารถดำเนินงานเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ในที่สุด ความทรงจำต่อบุคคลเหล่านี้ ผู้เขียนขอระลึกไว้ด้วยความซาบซึ้งและขอบพระคุณ

ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณบรรดาพี่ ๆ และเพื่อนร่วมงานหลายคนในโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคมที่คอยให้ความสนใจ เอาใจใส่ พยายามเข้าใจตลอดจนช่วยเหลือการทำงานของผู้เขียนในช่วงเวลาที่ผ่านมา

สุดท้ายนี้ด้วยความรัก อนุชาและห่วงใยอย่างยิ่งจากพ่อ แม่และน้อง เป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญที่ทำให้ผู้เขียนทำงานชิ้นนี้สำเร็จลงได้ในที่สุด สิ่งเหล่านี้ก็จะอยู่ในความทรงจำของผู้เขียนตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
บทนำ.....	๑
บทที่	
๑ พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในการจัดตั้ง.....	๔
องค์กรเสือป่า.....	๔
สถานภาพทางการเมืองของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.....	๕
ปัญหาการขาดฐานพระราชอำนาจในการบริหารราชการแผ่นดิน.....	๖
ปัญหาการขาดฐานพระราชอำนาจทางด้านกองทัพ.....	๑๗
การเขียนหลังทหารในปี พ.ศ. ๒๔๕๒.....	๒๒
การเปลี่ยนแปลงในกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์.....	๒๕
การจัดตั้งกรมทหารรักษาวัง.....	๒๖
ความขัดแย้งทางความคิดในสังคมไทย.....	๒๙
ปัญหาชาวจีนในประเทศไทย.....	๓๔
แนวพระราชดำริทางการเมืองในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.....	๔๓
พระราชประสงค์ในการจัดตั้งองค์กรเสือป่า.....	๔๗
บทที่	
๒ การดำเนินงานภายในองค์กรเสือป่า.....	๕๒
โครงสร้างขององค์กรเสือป่า.....	๕๒
สมาชิก.....	๕๒
สมาชิกเสือป่า.....	๕๒
ลูกเสือ.....	๖๔
การจัดการบริหารภายในองค์กรเสือป่า.....	๖๘

บทที่

๒

การแบ่งสายงานและการบังคับบัญชา.....	๖๘
ยศและตำแหน่งเสื่อป่า.....	๗๖
เครื่องแต่งกายเสื่อป่า.....	๘๒
ระเบียบวินัย ข้อบังคับเสื่อป่า.....	๘๖
การฝึกอบรมเสื่อป่า.....	๙๒
การฝึกอบรมปกติ.....	๙๔
เนื้อหาการฝึกอบรม.....	๙๔
การฝึกภาคปฏิบัติ.....	๙๙
การปลูกฝังทางความคิด.....	๑๐๓
วิธีดำเนินการในการปลูกฝังความคิดแก่เสื่อป่า.....	๑๐๔
การฝึกอบรมพิเศษ.....	๑๐๕

บทที่

๓ บทบาททางการเมืองของเสื่อป่า.....	๑๑๑
บทบาทในการเป็นกองกำลังส่วนพระองค์.....	๑๑๑
บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่แนวความคิดชาตินิยม.....	๑๑๖
เครื่องมือที่ใช้ในการเผยแพร่แนวความคิดชาตินิยม.....	๑๑๗
พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท.....	๑๑๗
พระราชนิพนธ์.....	๑๑๙
หนังสือพิมพ์.....	๑๒๐
การใช้สัญลักษณ์.....	๑๒๓
การปลูกฝังแนวความคิดชาตินิยม : ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์.....	๑๒๖
แนวความคิดเกี่ยวกับ สถาบันชาติ.....	๑๒๖
แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันศาสนา.....	๑๓๓
แนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์.....	๑๓๖
บทบาทเสื่อป่าในการแก้ปัญหาชาวจีน.....	๑๔๑
บทบาทเสื่อป่าในการควบคุมและปราบปรามชาวจีน.....	๑๔๒

บทที่

๓	บทบาท เสือป่าในการเผยแพร่ความรู้ศึกษาตนิยมเพื่อแก้ปัญหา . . .	๑๔๕
	ชาวจีน	๑๔๕

บทที่

๔	ผลกระทบจากการจัดตั้งองค์กร เสือป่า	๑๕๗
	ผลกระทบทางด้านการเมือง	๑๕๗
	ผลกระทบจากการจัดตั้งองค์กร เสือป่าต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	๑๕๗
	ผลกระทบจากการจัดตั้งองค์กร เสือป่าต่อสถาบันทหาร	๑๕๕
	ผลกระทบจากการจัดตั้งองค์กร เสือป่าต่อระบบราชการ	๑๖๗
	ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ	๑๗๔
	ผลกระทบทางด้านสังคม	๑๘๓
	บทสรุป	๑๘๗
	บรรณานุกรม	๑๙๐
	ประวัติผู้เขียน	๒๐๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย